

Platon, *Protagoras*

Sokrates bliver vækket meget tidligt om morgenen inden solen er stået op, af hans unge ven Hippokrates som er vild og blodig fordi han har hørt at sofistene Protagoras er i byen. Han vil have at Sokrates skal introducere ham for Protagoras for at Hippokrates kan blive hans elev. Sokrates bliver lidt bekymret, for ved Hippokrates hvad han gør når han overgiver sin sjæl til et andet menneske? Hvad lærer man af en sofist? Det er jo ikke som en læge der lærer eleverne at blive læge. Sokrates og Hippokrates tager hen til Protagoras og spørger ham. Han siger at han vil gøre folk til gode borgere. Det er ikke nok til at overbevise Sokrates som spørger om dyd (*ἀρετή*) kan læres. Som svar giver Protagoras sig til at fortælle myten om Prometheus og Epimetheus.

320c

ἤν, §14.2

ποτε, *tidsadv.* engang

χρόνος, ó, tid

ότε, *konj.*, dengang da

θεός, ó, gud

ἦσαν, §14.2

θνητός, 3, dødelig; egl. *verbaladjektiv* af θνήσκω (§173)

γένος, -εος ell. -ους, τό, slægt (§38a3)

320d

ἐπειδή, *konj.*, dengang da

ἔρχομαι, går (aor. ελθ-)

μειρομαι, få som sin del; *pf. med.* εἶμαρ-, er bestemt ved skæbnen

γένησις, γενέσεως, ἡ, tilblivelse (§40)

τυπόω, gøre et indtryk; former, danner

γή, ἡ, jord

ἔνδον, *adv.* inde i (+ gen.)

πῦρ, πυρός, τό, ild

μείγνυμι = μίγνυμι, blander

ὅσος, -α, -ον, *rel. pron.* såmange som, alle som

κεράννυμι, blander forener

φῶς, φωτός, τό, lys

μέλλω, skal til at

προστάσσω, opstiller ved; befaler (III.2)

Προμηθεύς, ó, Prometeheus, 'den forudtænkende'

Ἐπιμηθεύς, ó, Epimetheus, 'den bageftertænkende'

κοσμέω, besmykker; udruster (II)

νέμω, uddeler (VI.1)

δύναμις, -έως, ἡ, magt; evne

ὥς, *konj.* sådan somπρέπω, skinner; πρέπει, *upers.* det er passende

παραιτέομαι, beder

φημί, siger (bøjes som P13)

ἐπισκέπτομαι, beser; undersøger, overvejer

οὕτως, *adv.* således

πείθω, overtaler (V.2)

ἰσχύς, -ύος, ἡ, legemsstyrke, kraft (§40.2)

ἄνευ, *præp.* + *gen.* uden

τάχος, -εος, τό, hurtighed (§38a3)

προσάπτω, knytter til; tildeler

320e

ἀσθενής, -ές, svag

ὀπλίζω, tilbereder; udruster, bevæbner

ἄοπλος, -ον, ubevæbnet, uden våben

δίδωμι, giver (διδούς, se P14, *aor.* δο-)

φύσις, -εως, ἡ, natur

μηχανάω, iværksætter; *med.* udtænker

σωτήριος, -α, -ον, frelsende

σμικρότης = μικρότης, -ητος, ἡ, ringe legemstørrelse

ἀμπίσχω, hænger på; omgiver, iklæder

πτηνός, 3 *ell.* 2, bevinget

κατάγειος, -ον, underjordisk

οἴκησις, -εως, ἡ, bolig

αὐξῶ, forøger

μέγέθος, τό, størrelse

321a

σώζω, redder, frelser
 τὰ ἅλλα = τὰ ἅλλα
 ἐπανισόω, gør lig
 εὐλάβεια, ἡ, forsigtighed; + ἔχω vogter sig
 for
 αἰστώω, gør usynlig; tilintetgør
 ἀλληλοφθορία, ἡ, gensidig ødelæggelse
 διαφυγή, ἡ, undflyen, beskyttelse
 ἐπαρκέω, hjælper; yder
 Ζεύς, Διός, ὁ, Zeus (§39.b)
 ὄρα, ἡ, årstid
 εὐμάρεια, ἡ, lethed; beskyttelsesmiddel
 ἀμφιέννυμι, ifører (P16)
 πυκνός, 3, tæt
 θρίξ, τριχός, hår; *om dyr*, uld, pels
 στερεός, 3, hård, fast
 δέρμα, -ατος, τό, skind, hud
 ἱκανός, 3, tilstrækkelig, i stand til
 ἀμύνω, afværge (VI.1)
 χειμών, -ῶνος, ὁ, kulde, storm
 δυνατός, 3, *adj.verb. til δύναμαι*, formående,
 mulig
 καῦμα, -ατος, τό, brand, hede
 εὐνή, ἡ, leje, seng
 εἶμι, går (§143, *ptc.* ἰών, ἰούσα, ἰόν)
 ὅπως, *konj.* for at (Vind 5.10)
 ὑπάρχω, begynder; er til stede; er
 στρωμνή, ἡ, det redte leje; tæppe
 οἰκεῖος, 3, huslig; egen
 αὐτοφυής, ἔς, voksende af sig selv; naturlig;
 medfødt

321b

ὑποδέω, binder under
 ὀπλή, ἡ, hov
 στερεός, 3, hård, fast
 ἀναιμος, 3, blodløs
 τοῦντεῦθεν = τὸ ἐντεῦθεν, fra nu af, derefter
 τροφή, ἡ, opføden; næring, kost, føde
 ἐκπορίζω, tilvejebringer, forskaffer
 βοτάνη, ἡ, foder, græs
 δένδρον, τό, træ
 καρπός, ὁ, frugt
 ῥίζα, ἡ, rod
 ἔδωκεν, se P18
 ζῶον, τό, levende væsener; dyr
 βορά, ἡ, æde, spise

ὀλιγογονία, ἡ, aflen af få, ufrugtbarhed
 ἀναλίσκω, forbruger; fortærer, dræber
 ὑπό, *præp.* + *gen.* se Vind 3.1.2
 πολυγονία, ἡ, frugtbarhed
 σωτηρία, ἡ, frelse
 πορίζω, fører; skaffer tilveje, forskaffer
 ἄτε, *partikel*, angiver objektiv grund ved
 participium
 δῆ, se Vind 6.1.10
 οὐ πάνυ τι, ikke synderlig, ikke særlig
 σοφός, 3, klog
 λανθάνω, undgår ens opmærksomhed(+ *part.*
 Vind 3.4.6.6; aor. λαθ)

321c

καταναλίσκω, forbruger, opbruger (aor.
 ἀναλω-, §147.5)
 ἄλογος, -ον, stum, umælende
 λοιπός, 3, øvrig, tilbageværende
 ἀκόσμητος, -ον, uordnet, usmykket
 ἀπορέω, ved ikke
 ὅστις, ἤτις, ὅτι, *spørg. pron.* hvem, hvad
 (§109 og Vind 5.2)
 χράω, *med.* bruger + *dat.*; det hvortil man
 bruger noget, sættes i akk, her: hvad han
 skulle gøre ved den.
 νομή, ἡ, fordeling
 ὀράω, ser
 ἐμμελής, ἔς, (*adv.* ἐμμελῶς) passende
 γυμνός, 3, nøgen
 ἀνυπόδητος, -ον, barfodet
 ἄστροφος, -ον, ubedækket
 ἤδη, *adv.* allerede
 πάρειμι, er tilstede
 δέω, mangler; *upers.* δεῖ, det er nødvendigt
 ἔξειμι, går ud
 ἀπορία, ἡ, rådvildhed; tvivl
 ἔχω, har (*aor.* σχ-)
 εὐρίσκω, finder (*aor.* ευρ-)

321d

κλέπτω, stjæler
 Ἥφαιστος, ὁ, Hefaistos, ildens gud
 Ἀθηνᾶ, -ᾶς, ἡ, Athene, visdommens gudinde
 ἔντεχνος, -ον, kunstmæssig
 σοφία, ἡ, visdom

ἀμήχανος, -ov, uden middel; + ἔστι, det er umuligt
κτητός, 3, (*verb.adj.* til κτάομαι) erhvervet
χρησιμός, 3, brugbar, nyttig
γίγνομαι, bliver (*aor.* γεν-)
δωρέω, forærer, giver (også i *med.*)
βίος, ó, liv
ταύτη, *adv.* på denne måde
πολιτικός, 3, borger-, samfunds-
ἔχω, har (*impf. praet.* εἶχον)
παρά, *praep.* + *dat.* hos
ἀκρόπολις, ἡ, borg
ἐγγωρέω, *upers.* ἐγγώρει, det er muligt
εἰσέρχομαι, gå ind
φυλακή, ἡ, vagthold, vagt
φοβερός, 3, skrækinjagende
οἶκημα, τό, bolig, hus
κοινός, 3, fælles

[321e]

φιλοτεχνέω, udøver en kunst
ἔμπυρος, -ov, som har med ild at gøre
εὐπορία, ἡ, lethed

322a

ὔστερος, 3, senere; *adv.* ὕστερον
ἥπερ, sådan som (egl. *rel.pron.* af ὅσπερ)
κλοπή, ἡ, tyveri
μετέρχομαι, går hen imellem; forfølger, hævner, straffer
θεῖος, 3, guddommelig
μετέχω, får del i
μοίρα, ἡ, del; skæbne, lod
πρώτος, 3, først; *adv.* πρώτον
συγγένεια, ἡ, slægtskab
νομίζω, har efter skik og brug; tror på
ἐπιχειρέω, lægger hånd på; forsøger
βωμός, ó, alter
ἰδρύω, lader sætte; *med.* oprejser for mig, grundlægger
ἔπειτα, *adv.* dernæst
φωνή, ἡ, stemme
ὄνομα, τό, navn, ord
ταχύς, -εῖα, -ύ, hurtig; *adv.* ταχύ
διαρθρώω, artikulerer
ἐσθής, -ῆτος, ἡ, klædning, klæder

ὑπόδεσις, -έως, ἡ, underbinden; fodbeklædning, sko
παρασκευάζω, gør istand; *med.* udruster mig
ἀρχή, ἡ, begyndelse

322b

οἰκέω, bor
σποράδην, *adv.* spredt, enkeltvis
πόλις, -έως, ἡ, by
ἀπόλλυμι, dræber (*aor.:* ἀπολ-)
θήριον, τό, rovdyr, vildt dyr
τό ... εἶναι, substantiveret infinitiv, V3.4.5.9
πανταχῆ, *adv.* i enhver henseende
δημιουργικός, 3, håndværks-, hørende til håndværk
τροφή, ἡ, føde
ἱκανός, 3, tilstrækkelig
βοηθός, óν, hjælpende; *her som substantiv i femininum:* hjælper
πόλεμος, ó, krig
ἐνδεής, ἔς, manglende, ringe; utilstrækkelig, mangelfuld
μέρος, τό, del
πολεμικός, 3, krigs-, hørende til krig
ζητέω, søger
ἀθροίζω, forsamler; *med.* samler sig, slutter sig sammen
σώζω, redder
κτίζω, grundlægger
ὅτε, *temporal konj.* når
ἀδικέω, gør uret; tilføjer én uret, behandler én uretfærdigt
ἀλλήλους, -ας, -α, *uden nom.*, hinanden
ὥστε, *konsekutiv konj.* så at
πάλιν, *adv.* igen
σκεδάννυμι, spreder
διαφθείρω, ødelægger, fordærver

322c

δείδω, er bange: + μή: V5.5
πᾶς, **πᾶσα**, **πᾶν**, enhver, hver
Ἑρμῆς, -οῦ, ó, Hermes
πέμπω, sender
αἰδώς, -όος, ἡ, ærefrygt (for guderne)
ἵνα, *final konj.* for at
εἶεν, §142

κόσμος, ó, orden
δεσμός, ó, bånd; lænker
φιλία, ή, venskab
συναγωγός, -όν, som forbinder,
sammenholder
ἐρωτάω, spørger
τρόπος, ó, måde
δοίη, P18
πότερος, hvilken af begge?; *πότερον som*
adv. mon?
ώς, *komparativ konj. som*
γενέμηνται, se H. VI.1
νείμω, se H. VI.1
γενέμηνται, se H. VI.1
ὥδε, *adv. sådan (+ώς: sådan som)*
ιατρικός, 3, læge-, hørende til lægen
πολύς, **πολλή**, **πολύ**, megen
ιδιώτης, ó, privatmand; ukyndig, lægmand
δημιουργός, ó, håndværker; *her* fagfolk

322d

τίθημι, stiller (θω og θές: P18)
ἤ, *parataktisk konj. eller*
ἄν, *adv. + opt.: V3.4.3.2 og 5.7.2*
γίγνομαι, bliver (*aor. γέν-*)
ὀλίγος, 3, ringe, lille; få
νόμος, ó, lov
τὸν ... πόλεως, *akk. + inf. som apposition til*
νόμον
κτείνω, dør
νόσος, ή, sygdom; ulykke; pest
ὅταν, *temporal konj. når*
ἀρετή, ή, dygtighed; dyd
τεκτονικός, 3, tømrer-, hørender til en
tømmer eller hans håndværk
λόγος, ó, tale
δημιουργικός, 3, håndværks-, faglig
οἶμαι, mener
μέτειμι, er iblandt; *upers. μέτεστι μοί τινος,*
jeg har del i, har krav på, har at gøre med
συμβουλή, ή, råd, rådslagning
ἐάν, *konj. + adv. (= εἰ + ἄν) hvis*

322e

ἐκτὸς, *adv. udenfor; her som præp. + gen.*
συμβουλεύω, giver råd; *med. rådslår*

ἀνέχω, holder op i vejret; *med. holder ud,*
finder mig i (*også + gen.*)
φημί, siger (§144)
εἰκότως, *adv. med rette*

323a

εἶμι, går (*ἴωσιν, konjunktiv, §143*)
δικαιοσύνη, ή, retfærdighed
ἰέναι, §143
σωφροσύνη, ή, besindighed, selverkendelse
ἅπασ, ἅπασα, ἅπαν, en og hver
ἀνήρ, ἀνδρὸς, ó, mand
προσῆκω, kommer; *προσῆκον, absolut*
participium, da/som om det tilkom én
αἰτία, ή, grund, årsag